

Sygn. akt III Ca 382/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędziowie: SO Krystyna Wiśniewska-Drobnny

SR (del.) Anna Hajda (spr.)

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r. na rozprawie sprawy

z wniosku W. P.

z udziałem S. P.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt I Ns 25/09

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 5 o tyle, że termin zapłaty pierwszej raty ustalić do dnia 30 września 2014r., drugiej raty do dnia 30 września 2015r., a trzeciej raty do dnia 30 września 2016r.;**
- 2. oddalić apelację w pozostałej części;**
- 3. oddalić wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie na jej rzecz od uczestnika postępowania zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Anna Hajda SSO Leszek Dąbek SSO Krystyna Wiśniewska-Drobnny

Sygn. akt III Ca 382/14

UZASADNIENIE

W. P. wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego jej i uczestnika S. P. wobec ustania małżeńskiej wspólności majątkowej. We wniosku wskazała, że w skład majątku wspólnego wchodzi: prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...) o wartości 130.000 zł, prawo własności nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę budowlaną powierzchni 5.791 m² położona w M., gmina Ś., o wartości 135.000 zł, prawo własności nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę budowlaną powierzchni 800 m² zabudowanej domem mieszkalnym o powierzchni 150 m² o wartości 500.000 zł, oszczędności zgromadzone na rachunku oszczędnościowym w banku (...) S.A. – Kasa mieszkaniowa w kwocie 44.898 zł, ruchomości o łącznej wartości 5.170 zł w postaci: mebli kuchennych – 100 zł, meblościanki D. - 150 zł, wersalki rogowej - 150 zł, meblościanki kalwaria - 300 zł, kompletu wypoczynkowego - 350

zł pralki F. - 50 zł, samochodu marki P. 1.000 zł, pralki automatycznej – 150 zł, kuchni gazowej – 180 zł, trzech dywanów 450 zł, 6 kompletów pościeli 160 zł, 20 sztuk ręczników – 150 zł, 5 kompletów sztućców – 3.250 zł, 2 kompletów garnków - 70 zł, 8 kompletów firan - 250 zł, kołdry, prześcieradła wełnianego, poduszki – 1.250 zł, 2 kocy. Następnie wnioskodawczyni wniosła o dokonanie podziału majątku w ten sposób, by na jej wyłączną własność zostały przyznane: 6 kompletów pościeli, 20 sztuk ręczników, 5 kompletów sztućców, 2 komplety garnków, 8 kompletów firan, kołdry, prześcieradła wełnianego, poduszki, wersalki rogowej, samochodu marki P., pralki automatycznej, kuchni gazowej, trzech dywanów, meblościanki D. oraz połowa wartości prawa własności do lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...), prawa własności nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę budowlaną powierzchni 5.791 m² położonej w M. gmina Ś., prawa własności nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę budowlaną powierzchni 800 m² zabudowanej domem mieszkalnym. Na wyłączną własność uczestnika postępowania domagała się przyznania ruchomości w postaci: mebli kuchennych, meblościanki kalwaria, kompletu wypoczynkowego, pralki F. oraz połowy wartości wskazanych nieruchomości. Jednocześnie wnioskodawczyni domagała się zasądzenia od uczestnika na jej rzecz kwoty 342.534 zł tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym, płatnej w 3 równych rocznych ratach po 114.178 zł, a także nakazania uczestnikowi opuszczenia lokalu mieszkalnego w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia i obciążenia uczestnika kosztami postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 września 2005 roku, sygn. akt I RC 1228/03 małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód. Wnioskodawczyni wskazała, że małżonkowie nie zawierali umowy małżeńskiej.

Uczestnik postępowania w odpowiedzi na wniosek wskazał, że w skład majątku wspólnego stron postępowania wchodzi również ruchomości w postaci: samochodu osobowego marki F. o wartości 20.000 zł, komputer o wartości 2.000 zł, telewizor o wartości 1.000 zł, a nadto środki zgromadzone w funduszu emerytalnym W. P.. Uczestnik postępowania podniósł, że prawo własności nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę budowlaną powierzchni 800 m² zabudowanej domem mieszkalnym stanowi składnik jego majątku odrębnego. Lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...) został przydzielony uczestnikowi jako lokal służbowy, a przekształcenie prawa do lokalu i nabycie jego własności nastąpiło już w czasie trwania małżeństwa. Uczestnik podał, że został z przedmiotowego lokalu wyrzucony i aktualnie nie ma do niego dostępu. Większość wyposażenia mieszkania została nabyta przed zawarciem związku małżeńskiego. Uczestnik postępowania zakwestionował wycenę poszczególnych składników majątku wspólnego oraz domagał się zwrotu rzeczy osobistych w postaci obrączki ślubnej, złotego sygnetu, złotego i srebrnego łańcuszka oraz komputera.

W piśmie procesowym z dnia 11 maja 2009r. wnioskodawczyni zmodyfikowała swój wniosek odnośnie wartości nieruchomości wskazując, że nieruchomość położona w M. o pow. 800 m² ma wartość 300.000 zł, podobnie jak działka o pow. 5.791 m². Nadto wskazała, że w skład majątku wspólnego wchodzi także 1/2 udziału w prawie własności samochodu osobowego marki F. (...) o wartości 4.000 zł. Zmodyfikowała swoje stanowisko wnosząc o przyznanie na wyłączną własność uczestnika postępowania wymienionych we wniosku ruchomości: tj. meblościanki D., wersalki rogowej, pralki F., samochodu marki P., pralki automatycznej, kuchni gazowej, trzech dywanów, 5 kompletów sztućców, kołdry, prześcieradła wełnianego, poduszki, kocy oraz prawa własności dwóch działek stanowiących nieruchomości gruntowe, w tym jednej zabudowanej domem mieszkalnym. Nadto wносиła by pozostałe składniki czyli meblościanka kalwaria, komplet wypoczynkowy, meble kuchenne oraz własność lokalu mieszkalnego położonego w G. przy jedności 23a/12 i 1/2 udziału we własności samochodu osobowego marki F. (...) przypadły na wyłączną własność wnioskodawczyni z jednoczesnym zasądzeniem od uczestnika postępowania na jej rzecz kwoty 234.365 zł tytułem wyrównania udziałów.

Na rozprawie w dniu 14 czerwca 2012r. wnioskodawczyni cofnęła wniosek o uznanie za składniki majątku wspólnego ruchomości opisanych w piśmie procesowym z dnia 29 marca 2012r. Uczestnik postępowania cofnął wniosek co do ruchomości wskazanych w piśmie z dnia 15 marca 2012r. wskazując, że te składniki majątku wspólnego strony dobrowolnie podzieliły między siebie. Jednocześnie uczestnik postępowania wniosł o zaliczenie nakładów z jego

majątku osobistego na majątek wspólny w postaci spłaty zadłużenia, jakie powstało w opłatach za czynsz i media za przedmiotowy lokal

W toku całego postępowania zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestnik postępowania, w kolejnych pismach procesowych, zmieniali stanowiska, co do składu majątku wspólnego, wyceny poszczególnych jego składników oraz sposobu podziału majątku wspólnego. Na rozprawie w dniu 17 grudnia 2009r. małżonkowie zgodnie oświadczyli, że dokonały dobrowolnie podziału ruchomościami opisanymi we wniosku. W oświadczeniu z dnia 24 stycznia 2012r. S. P. sprecyzował, że jego oświadczenie dotyczyło jedynie ruchomości stanowiących wyposażenie mieszkania, za wyjątkiem mebliścianki kalwaria, stołu, kompletu wypoczynkowego, telewizora, kuchni gazowej, lodówki, mebliścianki D., meble zabudowanego przedpokoju.

W piśmie z dnia 10 stycznia 2012r. wnioskodawczyni kolejny raz zmodyfikowała wniosek. Domagała się uznania, że w skład majątku wspólnego wchodzi prawo własności dwóch nieruchomości położonych M., prawo własności lokalu mieszkalnego, 1/2 udziału w prawie własności samochodu osobowego marki F. (...) o wartości 3.000 zł i prawo własności samochodu marki P. o wartości 500 zł. Wniosła o dokonanie podziału majątku przez przyznanie na rzecz wnioskodawczyni prawa własności lokalu mieszkalnego oraz połowy udziału w prawie własności pojazdu marki F. (...), a na rzecz uczestnika prawa własności obu nieruchomości oraz pojazdu marki P. oraz zasądzenie od uczestnika postępowania na swoją rzecz kwoty 208.405 zł tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym stron w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia.

Na rozprawie w dniu 17 września 2013r. zainteresowani zgodnie ustalili wartość udziału w samochodzie F. (...) oraz pojazdu marki P.. Jednocześnie uczestnik wniósł o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego uczestnika na majątek wspólny w postaci równowartości 20.000 dolarów amerykańskich wykorzystanych do prowadzenia prac budowlanych w domu jednorodzinnym w M.. Na rozprawie dniu 19 listopada 2013r. uczestnik postępowania domagał się ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym w proporcji 1/3 do 2/3 na korzyść uczestnika postępowania.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 3 grudnia 2013r. Sąd Rejonowy w Gliwicach ustalił, że w skład majątku dorobkowego W. P. i S. P. wchodzi: a) nieruchomość położona w miejscowości M., gmina Ś., składająca się z niezabudowanej działki nr (...), o powierzchni 0,5791 ha, o wartości 223.500 zł oraz z nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), o powierzchni 800 m², zabudowanej domem mieszkalnym, o łącznej wartości 279.820 zł, dla której to nieruchomości obejmującej obydwie działki w Sądzie Rejonowym w Kościanie prowadzona jest księga wieczysta nr (...); b) prawo własności lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...), o powierzchni 51,27 m², wraz z przynależną mu piwnicą i udziałem w nieruchomości wspólnej, którą stanowi prawo użytkowania wieczystego oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali w 32/1000, dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Gliwicach prowadzona jest księga wieczysta nr (...), o wartości 154.400 zł; c) 1/2 udziału w prawie własności samochodu marki F. (...) nr rej. (...), o wartości 3.000 zł; d) własność samochodu osobowego marki P., o wartości 500 zł; e) komplet wypoczynkowy o wartości 1.000 zł; f) mebliścianka typu (...) o wartości 2.000 zł oraz g) mebliścianka typu (...) o wartości 700 zł, czyli składniki o łącznej wartości 664,920 zł. Dokonując podziału majątku dorobkowego Sąd Rejonowy przyznał na wyłączną własność wnioskodawczyni składniki opisane w punkcie 1b), 1c) i 1g) tj. składniki o łącznej wartości 158.100,00 zł, zaś składniki opisane w punkcie 1a), 1d), 1e) i 1f) tj. składniki o łącznej wartości 506.820,00 zł przyznał na wyłączną własność uczestnikowi postępowania. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym oraz wniosek o rozliczenie nakładów z majątku osobistego uczestnika S. P. na majątek wspólny. Następnie Sąd zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni W. P. tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym kwotę 174.360 zł, płatną w ciągu trzech lat, w trzech równych ratach w skali rocznej w kwocie po 58.120 zł, z czego pierwsza rata płatna do dnia 20 lutego 2014r., druga rata płatna do 20 lutego 2015r., trzecia rata płatna do 20 lutego 2016r. wraz z każdorazowymi ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w spłacie którejkolwiek z rat. Orzekając w przedmiocie kosztów nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od uczestnika postępowania kwotę 2.462,18 zł tytułem połowy nieuiszczonych kosztów wynagrodzenia biegłego oraz opłaty od wniosku, od uiszczenia których wnioskodawczyni była zwolniona.

Orzeczenie to zapadło przy ustaleniu, że strony zawarły związek małżeński w dniu 26 lipca 1979r. Związek ten został rozwiązany przez rozwód na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 września 2005r. w sprawie sygn. akt I RC 1228/03 z winy obu stron. Ze związku tego pochodziło dwoje pełnoletnich dzieci. W trakcie trwania związku małżeńskiego strony nie zawierały umów majątkowych małżeńskich.

Sąd ustalił nadto, że w czasie małżeństwa w dniu 20 marca 2002r. małżonkowie nabyli od (...) S.A. w G. lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...) o powierzchni 48,20 m² z przynależną do lokalu piwnicą i udziałem wynoszącym (...) części w częściach wspólnych budynku wraz z użytkowaniem wieczystym części nieruchomości gruntowej. Lokal został zakupiony ze środków pochodzących z majątku wspólnego małżonków. Nadto strony nabyły meble i wyposażenie domowe mieszkania, w tym między innymi komplet wypoczynkowy, meblóścianki typu (...) i (...) będące przedmiotem postępowania.

W dniu 08 września 2000r. uczestnik postępowania zawarł ze Spółdzielnią Produkcji rolnej (...) w M. umowę kupna, na podstawie której nabył nieruchomość gruntową stanowiącą działki budowlane: nr 275/5 o pow. 800 m² i nr 272 o pow. 5791 m² położone w M., gmina Ś.. (...) te również zostały nabyte ze środków stanowiących majątek wspólny, choć stając do aktu notarialnego uczestnik postępowania podał, że kupuje je ze środków pochodzących z majątku odrębnego.

Do zerwania między stronami wszelkich więzi gospodarczych i finansowych doszło w 2003r. Uczestnik postępowania wyprowadził się ze wspólnego zajmowanego mieszkania i rozpoczął budowę domu na zakupionej nieruchomości. Mieszkał częściowo u siostry, a częściowo w nowo wybudowanym budynku. W tym czasie wykonał wiele prac budowlanych we własnym zakresie lub przy pomocy krewnych oraz osób trzecich. Od około 5 lat S. P. nie mieszka w lokalu mieszkalnym przy ul. (...). Lokal zajmuje wnioskodawczyni, która prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe. Pracuje w charakterze sprzątaczkii w kolegium nauczycielskim. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Uczestnik postępowania aktualnie pobiera świadczenie emerytalne w wysokości 3.200 zł. Mieszka w budynku wybudowanym na nieruchomości w M.. Podobnie jak uczestniczka nie ma nikogo na utrzymaniu.

Powyższe ustalenia Sąd poczynił na podstawie bezspornych okoliczności oraz zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Skład majątku wspólnego objętych wspólnością Sąd ustalił, co do zasady w oparciu o zgodne oświadczenia małżonków. Mając na uwadze zeznania wnioskodawczyni oraz świadka G. P. oraz fakt, iż w toku postępowania uczestnik nie wykazał, że na zakup nieruchomości przeznaczył 20.000 dolarów amerykańskich, które miał zgromadzić przed zawarciem związku małżeńskiego, Sąd pierwszej instancji uznał, że nieruchomość w M. została nabyta za środki pochodzące z majątku wspólnego małżonków. Wartość nieruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego stron Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości. Wartość pozostałych składników majątku ustalono w oparciu o zgodne oświadczenia stron lub opinie biegłych.

Mając na uwadze okoliczność, że w toku postępowania uczestników nie udało się wykazać by dysponował kwotą 20.000 dolarów, którą przeznaczył na pokrycie kosztów budowy domu na nieruchomości położonej w M., Sąd Rejonowy oddalił jego wniosek o rozliczenie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek uczestnika postępowania o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym argumentując, że dochody uzyskiwane przez wnioskodawczynię, która przez cały czas trwania związku małżeńskiego pracowała zawodowo, zasilają majątek wspólny i były przeznaczana na utrzymanie rodziny. Nadto wnioskodawczyni wychowywała dzieci i otaczała je osobistą troską, co pozwalało uczestnikowi na wykonywanie pracy zarobkowej. Brak było również podstaw do zarzucenia jej by marnotrawiła środki finansowe rodziny lub by prowadziła hulawczy tryb życia.

Dokonując podziału majątku Sąd miał na uwadze aktualny stan posiadania stron. Przyjmując równe udziały małżonków w majątku wspólnym Sąd zasądził na rzecz wnioskodawczyni od uczestnika postępowania tytułem spłaty kwotę 174.360 zł (stanowiącą różnicę pomiędzy udziałem wnioskodawcy, a wartością składników majątkowych przyznanych na jego wyłączną własność i wartością ogólnego majątku wspólnego w kwocie 664.920 zł). Biorąc pod

uwagę stan majątkowy uczestnika oraz stanowisko wnioskodawczynie w tej materii Sąd rozłożył spłatę na trzy równe roczne raty, z czego pierwsza płatna do 20 lutego 2014r. O kosztach postępowania orzeczono po myśli art. 520 § 1 kpc przyjmując, że uczestnicy byli w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania.

Apelację od powyższego postanowienia wywiódł uczestnik postępowania zaskarżając je w części, tj. odnośnie punktu 1a) i 1c). Zarzucał, że Sąd błędnie ustalił, że nieruchomości położona w M. została zakupiona za środki pochodzące z majątku wspólnego. Podkreślał, że działki nabył za majątek odrębny, co zostało zaznaczone w treści aktu notarialnego, o czym wnioskodawczynie wiedziała. Nadto uczestnik postępowania nie zgodził się z przyjętą przez Sąd wartością działki i posadowionego na niej budynku mieszkalnego. Wywodził, że stopień zaawansowania prac budowlanych na nieruchomości w dacie ustania wspólności majątkowej małżeńskiej był mniejszy i wynosił około 48,55%, a zatem wartość nieruchomości wynosiła 232.700 zł. Uczestnik postępowania zakwestionował również ustalenia Sądu dotyczące udziału w pojeździe marki F. (...). Uczestnik domagał się przedstawienia dowodu, że ten składnik majątku wspólnego stanowił współwłasność córki stron wywodząc, że zapis w dowodzie rejestracyjnym nie wykazuje tego faktu w sposób wystarczający. W dalszej części apelacji uczestnik zakwestionował ustalenia Sądu Rejonowego dotyczące braku możliwości zgromadzenia przez niego kwoty 20.000 dolarów amerykańskich w okresie poprzedzającym zawarcie związku małżeńskiego z wnioskodawczynią.

Wnioskodawczynie wniosła o oddalenie apelacji oraz zsządzenie na jej rzecz od uczestnika kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestnika w przeważającej części nie mogła odnieść skutku.

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, znajdujących oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, który został należycie oceniony. Ocena ta jest logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, toteż Sąd Okręgowy przyjmuje ustalenia Sądu pierwszej instancji za własne, bez zbędnego ich powtarzania. Nie budzi też istotnych zastrzeżeń dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna zgromadzonego materiału dowodowego i motywy zaskarżonego orzeczenia, które również należy podzielić.

Mając na uwadze zakres zaskarżenia orzeczenia przez uczestnika postępowania należało stwierdzić, że podlegało ono zmianie jedynie w nieznacznym zakresie i to niezależnie od podniesionych w apelacji zarzutów. Wskazać należy, że w punkcie 5 zaskarżonego orzeczenia Sąd zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie tytułem wyrównania udziałów kwotę 174.360 zł, którą rozłożył na trzy równe raty, z czego termin zapłaty pierwszej wyznaczył na dzień 20 lutego 2014r. Mając na uwadze fakt, że postanowienie Sądu Odwoławczego zapadło po tej dacie należało okoliczność tą uwzględnić i wyznaczyć uczestnikowi postępowania odpowiedni termin do spełnienia świadczenia na rzecz wnioskodawczynie, mając na uwadze przede wszystkim konieczność zgromadzenia przez niego środków pieniężnych na ten cel. Z tej przyczyny zaskarżone orzeczenie zmieniono w sposób wskazany w punkcie 1 sentencji.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacji należy stwierdzić, że apelacja uczestnika postępowania stanowi w gruncie rzeczy jedynie polemikę z prawidłowo ustalonym przez Sąd pierwszej instancji stanem faktycznym. Podkreślić przy tym należy, że wbrew podnoszonym w apelacji zarzutom Sąd Rejonowy niezwykle starannie przeprowadził w sprawie postępowanie dowodowe. Wskazał wszystkie fakty, które uznał w sprawie za udowodnione i dowody, na których się oparł ustalając stan faktyczny. W rezultacie nie sposób podzielić argumentacji apelującego, że Sąd nie rozważył wszechstronnie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego.

Wskazać w tym miejscu należy, że ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012r. III AUa 620/12). Stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Z tych względów za niewystarczające jednak

należy uznać przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11). Jeżeli zatem Sąd, ze zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (wyrok Sądu Apelacyjny we Wrocławiu z dnia 8 lutego 2012r.; I ACa 1404/11).

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy należy podzielić stanowisko Sądu pierwszej instancji, który uznał, że zgromadzenie przez uczestnika postępowania 20.000 dolarów amerykańskich w okresie poprzedzającym zawarcie związku małżeńskiego z wnioskodawczynią, a więc w latach 1972 - 1979 było niemożliwe. Biorąc pod uwagę charakter wykonywanej pracy (praca w charakterze praktykanta na budowie, a potem górnik) oraz realia ówczesnych czasów, zgromadzenie tak dużej kwoty wydaje się mało realne. Co więcej oceniając wiarygodność twierdzeń uczestnika w tym zakresie należy mieć na uwadze, że w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji uczestnik raz wskazywał, iż kwotę 20.000 dolarów amerykańskich przeznaczył na zakup od Spółdzielni Produkcji Rolnej (...) w M. nieruchomości gruntowej stanowiącej działki budowlane: nr 275/5 o pow. 800 m² i nr 272 o pow. 5791 m² położone w M., gmina Ś., by następnie twierdzić, że środki te wydatkował na budowę budynku mieszkalnego usytuowanego obecnie na zakupionej nieruchomości. Nie ulega wątpliwości, że oba twierdzenia uczestnika postępowania pozostają ze sobą w sprzeczności, co już samo w sobie budzi wątpliwości co do ich wiarygodności. Tym bardziej, że fakt wydatkowania tak dużej sumy, a zwłaszcza cel na jaki została przeznaczona powinien być dokładnie zapisać się w pamięci uczestnika postępowania. Wątpliwości tych nie rozwiewa treść pisemnego oświadczenia matki uczestnika postępowania, z którego wynika, że wskazane środki przechowywał u niej. Ich istnienia bowiem nie potwierdziły żadne inne zgromadzone w toku postępowania dowody. Wbrew przy tym zarzutom podnoszonym w apelacji Sąd pierwszej instancji odmówił wiarygodności wskazanemu oświadczeniu nie z uwagi na brak daty, w której było składane ale z uwagi na jego treść, która nie korelowała z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Odnosząc się do kolejnego z zarzutów apelacji dotyczącego stopnia zaawansowania robót budowlanych na zakupionej przez uczestnika postępowania nieruchomości w M. należy podkreślić, że kwestia ta została dokładnie wyjaśniona przez Sąd pierwszej instancji, który czynił ustalenia w tym zakresie w oparciu o zeznania świadków, przedstawione w toku postępowania dowodowego faktury oraz dokumentację fotograficzną. Analiza całości zgromadzonego materiału dowodowego pozwala na przyjęcie, że ustalenia faktyczne również w tym zakresie Sąd Rejonowy poczynił prawidłowo, logicznie i zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 233 § 1 kpc.

Wbrew twierdzeniom apelacji należało również uznać za wykazaną okoliczność, że do majątku wspólnego małżonków wchodziła jedynie połowa udziału w pojeździe marki F. (...) nr rej. (...). Sąd pierwszej instancji czyniąc takie ustalenia opierał się nie tylko na zapisach znajdujących się w dowodzie rejestracyjnym samochodu, ale również na zeznaniach wnioskodawczynie, z których bezsprzecznie wynikało, a okoliczność ta nie była przez uczestnika kwestionowana, że córka A., w dacie zakupu pojazdu, była już osobą samodzielną, pracującą i uzyskującą własne dochody, a nadto że posiadała ona oszczędności, które poczyniła po otrzymaniu darowizny od siostry wnioskodawczynie.

Na koniec odnieść się należy do ostatniego z zarzutów apelacji, a mianowicie kwestii oddalenia przez Sąd pierwszej instancji wniosku uczestnika postępowania o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. Zgodnie z treścią art. 43 § 1 kro oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Jedynie z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do jego powstania (§ 2 cytowanego przepisu). Przez ważne powody należy rozumieć nieprawidłowe, rażące lub uporczywe nieprzyczynianie się do zwiększania majątku wspólnego, pomimo posiadanych możliwości zdrowotnych i zarobkowych, jak również takie postępowanie małżonka, które polega na rażącym i odbiegającym od obiektywnych wzorców braku staranności o zachowanie istniejącej już substancji majątku wspólnego. Przy ocenie istnienia „ważnych powodów” w rozumieniu art. 43 kro należy mieć na uwadze całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciążących na nich

obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli" (postanowienie SN z dnia 5 października 1974 r., III CRN 190/74, LEX nr 7598).

Mając na uwadze powyższe nie sposób uznać, że w niniejszej sprawie wystąpiły przesłanki, które uzasadniałyby ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym stron. Wnioskodawczyni przez cały czas trwania związku małżeńskiego pracowała, a nadto zajmowała się wychowaniem i opieką nad dziećmi. Uczestnik postępowania nie wykazał przy tym w żaden sposób by nie dbała o wspólnie zgromadzony przez strony majątek i prowadziła tryb życia, który sprzyjał jego trwonieniu. Słusznie zatem uznał Sąd pierwszej instancji, że w realiach niniejszej sprawy takie ważne powody nie zaistniały.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie we wskazanym zakresie, a to na podstawie art. 386 § 1 kpc. W pozostałej części apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu w oparciu o treść art. 385 kpc. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o treść art. 520 § 1 kpc wychodząc z założenia, że sprawy o podział majątku wspólnego, co do zasady nie mają charakteru spornego, a zatem każdy z uczestników postępowania winien ponieść koszty związane z własnym udziałem w sprawie. W rezultacie wnioszek wnioskodawczyni o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego oddalono.

SSR(del.) Anna Hajda SSO Krystyna Wiśniewska – Drobny SSO Leszek Dąbek